

Splinters

Eén van de allerbeste biedconventies is de splinter. Net als Stayman, transfers en Landy een conventie die eigenlijk iedereen zou moeten spelen. Een splinter is een onnodige (dubbele) sprong om fit in partners kleur aan te geven met een singleton of renonce in de geboden kleur. Als partner 1♠ opent bieden we 4♣ met:

♠ H 9 8 4
♥ A V 9 7
♦ H B 10 6
♣ 2

Partner kan nu goed beoordelen of het spel goed *fit*. Zie deze twee handen:

♠ A V 6 4 3	♠ A V 6 4 3
♥ H B 6	♥ 10 8 6
♦ A 4	♦ A 4
♣ 10 8 6	♣ H B 6

Tegenover de eerste hand is 6♠ perfect. Met niets in klavieren zal openaar op zoek gaan naar slem. Met de tweede hand zwaait hij snel af in 4♠.

Vandaag kwamen er twee splinters voor. De eerste op spel 19:

♠ A H V 10
♥ 8 6 5 4 3
♦ V
♣ A 6 2

N
W O
Z

♠ 8 7 4 2
♥ A V 9
♦ A H 10 6
♣ V 7

Noord	Zuid
-	1SA
2♣	2♠
4♦	??

Nu partner een vierkaart schoppen heeft, is Noord sterk genoeg voor een slem-invite. Met veel punten in ruiten zwaait openaar nu af.

Spel 24 dan. Wie de supersterke noord-hand met 1♦ heeft geopend, krijgt ook een kans om te splinteren:

♠ A H 3
♥ A B 7 2
♦ A H V 10 7
♣ 4

N
W O
Z

♠ V 10 6
♥ H V 5 4
♦ B 8
♣ A H B 8

Noord	Zuid
1♦	1♥
4♣	4SA
5♦	5SA
7♥	

3♣ zou sterk en mancheforcing zijn. 4♣ is een onnodige sprong en dus een splinter. Zuid belooft niet meer dan zes punten, de splinter toont hier dus tenminste een punt of achtien. Zuid weet nu dat het slem is. Hij kan een controlebod met 5♣ doen, een ruiten- en schoppencontrole ontkenkend (want hij slaat 4♦ en 4♠ over). Maar het is meer dan waarschijnlijk dat Noord beide controles heeft, dus is het handiger om 4SA te bieden. Na 5♣ is het lastiger uit te zoeken zijn of het zes of zeven moet zijn. Zuid hoort dat zijn partner drie azen heeft en vertelt met 5SA dat 'alles binnen' is. Noord heeft nog zoveel over dat hij gerust 7♥ kan bieden.

Tot slot een tip. Speel 1♠-4♥ niet als splinter maar als echt! Het is goed om altijd direct vier hoog 'natuurlijk' te kunnen bieden. Hoe dan een hartensplinter aan te geven? Gebruik daar 3SA voor. Wel even goed met uw partner doorspreken, natuurlijk. U zult niet de eerste zijn die 4♥ in een 1-2 fit speelt na een duur misverstand...

10 maart - 27 april 2014

Ruitenboer toernooi 2014

55e
editie

De beste tips van Ruitenboer 2014
door Maarten Schollaardt

Slembieden

Wat een slem! Maar liefst op tien spellen was er slemonderzoek mogelijk.

Slembieden is een leuk maar vaak lastig onderdeel van het bieden. Als we verantwoord slems in troef willen bieden, moeten we ons aan het volgende stappenplan houden:

- 1 Troefkleur vaststellen
- 2 Controlebiedingen
- 3 Azen vragen
- 4 Grootstlemonderzoek

Stap 1 wordt wel eens vergeten, terwijl het cruciaal is. Als we niet aan partner vertellen in welke kleur we willen spelen, wordt het voor hem lastiger om zijn kaart goed te waarderen. Bovendien kan voortijdig azenvragen onduidelijkheid opleveren als we troefheer meetellen als aas. Stappen 2 & 3 zijn het slemonderzoek.

Door controlebiedingen komen we erachter dat we niet direct twee slagen in één kleur kunnen verliezen. Met azen vragen verzekeren we ons ervan dat er maximaal één topslag weg is.

Stap 4 komt niet zo vaak voor, ook vandaag was er maar één redelijk groot slem.

Spel 3 is een goed voorbeeld van hoe het stappenplan werkt:

♠ A 5	N	♠ 3 2
♥ A 8 6 4 3	O	♥ H V 10 5
♦ V B 9 4	Z	♦ 10
♣ 5 2		♣ A H B 9 4 3

West	Oost
1♥	?

Oost denkt direct aan slem, met zijn mooie fit en prachtige zijkleur. Eerst moet hij de troefkleur vaststellen, op een manier die zijn kaart het beste weer geeft. Hij begint dus met 2♣.

West	Oost
1♥	2♣
2♦	3♥
?	

West heeft een minimale opening. Misschien heeft u zelfs niet eens geopend.

Toch moet West niet direct 'afzwaaien' na 3♥. Zijn partner vertelt met 3♥ dat hij graag slem wil onderzoeken, help mee met controlebiedingen. Over het algemeen geldt dat controlebiedingen onder vier in de troefkleur geen overwaarde aangeven. Hier moet West dus wel 3♠ bieden maar kan verder het initiatief aan partner laten. Als partner niet over 4♥ heengaat, zal West dat met zijn minimum ook niet doen.

West	Oost
1♥	2♣
2♦	3♥
3♠	?

Dit is prima nieuws. Stap 2 is succesvol doorlopen, want Oost is er nu zeker van dat er in geen enkele kleur Aas-Heer weg is. Hij zou dus wel kunnen azenvragen, zoals in het voorbeeldbiedverloop. Iets natter is het om eerst nog 4♣ te bieden, op zoek naar meer informatie.

West	Oost
1♥	2♣
2♦	3♥
3♠	4♣
4♥	4SA
5♥	?

West's 4♥-bod ontkent een ruitencontrole, daarmee moet hij 4♦ bieden. Verder zegt het ook dat West vrij minimaal is. Met bijvoorbeeld 16 punten zou West iets anders moeten bieden. Hij kan dan 4♠ bieden om te benadrukken dat hij geen ruitencontrole heeft, maar wel genoeg overwaarde om vrijwillig over 4♥ heen te gaan.

Oost vraagt de azen, hoort er twee, en weet dat er één ontbreekt. Hij weet ook welk aas dat is, maar dat doet er niet toe natuurlijk. Grootstlemonderzoek is er niet bij op dit spel.

Tussenbieden na onze 1SA-opening

Als u 1SA opent, heeft u vast goed afgesproken hoe het bieden verder gaat.

Stayman, transfers en misschien nog enkele trucjes meer. Maar wat te doen als de tegenpartij volgt? Stayman en transfers zijn niet meer mogelijk. In deze serie kwam het vijf keer voor: een 1SA-opening en een mogelijk volgbod. In het voorbeeldbiedverloop werd er gepast op de spellen 12 & 14 maar er zijn vast wel spelers die daar 2♦ hebben gevolgd.

Spel 3 was nog het eenvoudigst om op te lossen:

♠ 10 5 4 3 2
♥ 9 6
♦ V 8 7 3 2
♣ V

♠ H V 6 4	N	♠ 8 5
♥ A V 10 3	O	♥ 8 7
♦ V 9 3	Z	♦ 10 4
♣ A 3		♣ H 10 9 8 6 5 4

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	pas	pas
1SA	2♦	2SA	pas
3♣	pas	pas	pas

Partner opent 1SA en er wordt 2♥ gevolgd. Bied 2♠. Een kleur op tweenniveau bieden betekent dat u dat contract wilt spelen. Maar wat als u uw kleur niet kunt bieden op tweenniveau? Vergelijk de volgende twee spellen:

Spel 11	Spel 7
♠ 10 7	♠ V B 6
♥ A 7 3	♥ 4 2
♦ H 10 9 7 4 2	♦ H V 9 5 4 2
♣ 10 7	♦ V 9

Partner opent 1SA, rechts volgt 2♥ of 2♠. Op beide spellen een zeskaart ruiten. Maar op spel 11 wilt u 3♦ spelen, terwijl het op spel 7 handig is om een *forcing* 3♦ te kunnen bieden, om uit te vinden welke manche we moeten spelen. Een leuke truc lost dit probleem op. Met behulp van 2SA *Lebensohl* kunt u beide handen bieden.

Zo werkt het:

Een direct bod van 3 in een kleur is mancheforcing. Als u een hand heeft om slechts een contract op drienniveau te spelen, biedt u 2SA. Dit verplicht partner om 3♣ te bieden. U kunt daar op passen met een lange klaverkleur of (zoals op spel 11) 3♦ bieden. Op spel 14 kunnen we deze conventie ook in actie zien:

Met een zevenkaart wil oost niet 2♦ verdedigen. Goed dat hij een manier heeft om in 3♣ af te stoppen.

Lebensohl is zonder meer een goede conventie. Het kost bijna niets. Het enige is dat het natuurlijke 2SA-bod verloren gaat. Geen zware prijs. U kunt afspreken dat u met 8 of 9 punten en een evenwichtige kaart doubleert. Partner kan dan passen als hij (ook) wat tegen heeft in de kleur van de tegenpartij.

Tot slot: dankzij Lebensohl kunt u sommige kleuren op drie manieren bieden! Bijvoorbeeld als u schoppens heeft en de tegenpartij volgt 2♥. Spreek af dat 2♠ om te spelen is en 3♠ mancheforcing met een vijfkaart. Als u eerst 2SA biedt en op partners 3♣ dan 3♠ geeft u een *invite-rende* hand aan. Makkelijk nietwaar?

Steunen na 1 hoog

Vandaag een aantal keer de vraag hoe hoog te steunen na partners opening van één hoog, altijd een vijfkaart. Ik zet de handen even op een rijtje:

spel 4   **spel 8**   **spel 9**   **spel 17**   **spel 18**
 ♠ AH2   ♠ A82   ♠ A3   ♠ 62   ♠ 2
 ♥ AVB2   ♥ 103   ♥ A862   ♥ H76   ♥ V64
 ♦ 85   ♦ A1076   ♦ 9654   ♦ H983   ♦ V654
 ♣ H942   ♣ A1043   ♣ V52   ♣ HB85   ♣ A10987

partner opent

1♥   1♠   1♥   1♥   1♥

Op spel 18 heeft u slechts acht punten maar toch vind ik die mooier dan de tien-punten van spel 17. Op spel 17 lijkt me 2♥ het beste steunbod, de hand is te zwak voor een invite. Maar op spel 18 zou ik wel inviteren. Spel 9 is een perfecte invite, spellen 4 & 8 zijn mancheforcing verhogingen.

In de voorbeeldbidverlopen wordt op de spellen 4 & 9 2SA geboden na partners 1♥-opening. Dit is inviterend of beter met (een vierkaart?) fit. Dit is een goed systeem, waardoor u het 3♥-bod vrij heeft voor zwakkere verhogingen. Speel 1♠-3♠ en 1♥-3♥ als 'zwakker dan invite'. Het toont een vierkaart fit met een niet te vlakke hand. Puntenkracht ongeveer (4)5-8(9). Stel partner opent 1♠ en u heeft:

♠ A B 7 6	♠ B 8 7 6	♠ B 10 9 6
♥ V 6 5 4	♥ A H 6 5	♥ H B 6
♦ B 9 7	♦ 10	♦ V 10 8
♣ 3 2	♣ 9 8 7 6	♣ B 8 6

bied 3♠   bied 2SA   bied 2♠, de verdeling is te vlak voor 3♠

na 1♥-2SA

3♠ mancheforcing, interesse in slem
 3♥ inv, partner biedt 3♥/4♥
 3♥ minimum
 3♠ natuurlijk, op zoek naar 4-4-fit
 3SA (voorstel) om te spelen

Drie achtpunters, maar heel verschillend. De middelste hand is zeker een invite waard, de rechter heeft te weinig speelkracht voor een 3♠-bod. Het gaat dus zeker niet om punten alleen!

Mijn advies is om 2SA te antwoorden met alle inviterende handen, ook met slechts een driekaart fit. Het bidverloop kan dan zo vaak mogelijk gaan 1♠-2SA-4♠ en de tegenstander heeft zo weinig mogelijk informatie ontvangen. Het is ook een goed idee om 2SA aan de 'bovenkant' te begrenzen. Met handen met sleminterese begint u niet met 2SA, maar met een 2-over-1. Dat levert ook het meeste informatie op. Dus dan speelt u het volgende rijtje als partner 1♠ opent:

2♠ 6-9, meestal driekaart fit
 2SA inviterend, drie(+)kaart fit, of (iets) beter, geen sleminteresse
 3♠ (4)5-8(9), vierkaart fit, geen 4-3-3-3

Wie deze afspraken hanteert zal met de hand op spel 17 2♥ bieden, met 8, 9 en 18 2SA en met de hand van spel 4 2♣. Met die hand heeft u immers sleminterese, met zestien punten.

Dan moet u natuurlijk nog even afspreken hoe te reageren op zo'n inviterende 2SA. Houd het zo eenvoudig mogelijk. Met een minimum biedt u drie hoog, met genoeg voor de manche vier hoog. Met een hand waar u twijfelt of het een manche is, biedt u 3♦, partner biedt dan met een maximum de manche. Wilt u niet meer afspreken dan houdt u het daarbij. Kunt u iets meer onthouden, speel het dan als volgt:

na 1♠-2SA

3♠ mancheforcing, interesse in slem
 3♦ inv, partner biedt 3♦/4♠
 3♥ natuurlijk, op zoek naar 4-4-fit
 3♠ minimum
 3SA (voorstel) om te spelen

Herbieding door openaar

Het is verstandig om voordat u opent al een plan te hebben wat te bieden na partners meest waarschijnlijke antwoordbiedingen. Neem bijvoorbeeld de west-hand van spel 20:

♠ A B 4
 ♥ 4
 ♦ H V 6 2
 ♣ H 7 6 5 3

Een 1♣-opening lijkt standaard. Laten we alvast een biedplan maken:

Op partners

1♦	bieden we	2♦
1♥	bieden we	2♣?
1♠	bieden we	?

Er zijn spelers die met deze verdeling 1♦ openen, zodat ze op partners 1♥ 2♣ kunnen bieden. Ze geven dan een 5-4 aan, maar in dit bidverloop zouden de klaveren langer kunnen zijn! Zelf kies ik ervoor om 'gewoon' 1♠ te openen en mijn (zwakke) vijfkaart te herbieden.

In de praktijk antwoordt partner 1♠. Het voorbeeldbidverloop adviseert nu te steunen op een driekaart. Een uitstekend advies. Omdat partner niet meer dan vier (kleine) schopjes hoeft te hebben, loopt steunen op een driekaart niet altijd goed af. Wanneer moet u het wel en wanneer niet doen?

Een goede stelregel is dat je steunt op een driekaart als je een 5-4-3-1-verdeling hebt. Bovenstaande hand is dus een schoolvoorbeeld. Sommige spelers stellen nog als voorwaarde dat het onmogelijk moet zijn om de vierkaart te bieden. In de praktijk kunnen we geen 2♦ bieden, dat zou een sterkere hand aangeven, dus 2♠ is de enige keuze. Maar als we de hand iets veranderen:

♠ A B 4
 ♥ 4
 ♦ H V 6 3 2
 ♣ H 7 6 5

Nu openen we 1♦, en op partners 1♠ zouden we rustig 2♣ kunnen bieden. We hebben immers geen herbiedingsprobleem. Toch is ook op deze hand het steunen van partner aan te raden. Waarom? Als we 2♣ bieden, zullen we regelmatig in een zevenkaartsfit in een lage kleur eindigen, terwijl we acht of meer schoppens hebben. Want met:

♠ V 10 7 6 5
 ♥ A B 5 2
 ♦ 4
 ♣ 10 8 3

zal partner passen op 2♣. Zelfs als 2♠ een 4-3-fit is, kunnen we door hartenintroevers vaak best veel slagen maken. 4♣ bereiken wordt eenvoudiger. Op deel-scoreniveau scoort schoppen ook nog eens meer punten. Bent u al overtuigd?

U kent vast wel spelers – misschien bent u er zelf wel zo één – die met allerlei verdelingen 1SA openen 'om herbiedingsproblemen te voorkomen'. In deze zet zit er zo'n hand niet bij, maar wel een vergelijkbare. Op spel 19 heeft Zuid:

♠ A 10
 ♥ H B 8 2
 ♦ V 4
 ♣ A H V 8 2

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	–	1♣
pas	1♦	pas	?

2♥ is een keurige herbieding, maar ik zou zelf 2SA verkiezen. Dat geeft de verdeling goed genoeg weer en bovendien kan het contract met dit schoppen- en ruitenbezit vaak beter in onze hand worden gespeeld. Er zullen er trouwens vast wel zijn die dit een 2SA-opening waard vinden...

Zwakke twee – hoe verder?

Veel zwakke tweeën in deze serie. Op spel 1, 2, 12, 13 in de eerste hand, op spel 24 kan noord 2♥ openen na een pas van west. En dan zijn er nog spel 8 en 16, waar ik een zwakke twee niet zou aanraden. Laten we die handen eens bekijken:

8 ♠ A H 5   16 ♠ V B 7 6
 ♥ B   ♥ B
 ♦ H 10 9 6 4 2   ♦ H 10 7 5 4 3
 ♣ 7 6 2   ♣ V 4

Spel 8 vind ik meer op een 1♦-opening lijken. Spel 16 past qua punten wel, maar met zo'n goede vierkaart schoppen is 2♦ af te raden. Het spel in de praktijk blijkt een goed voorbeeld: na een 2♦-opening zal 4♠ heel makkelijk gemist worden.

Op spel 12 kan de zwakke twee helpen het mooie slem te bieden:

♠ 10 9   ♠ H V B
 ♥ V 9 6 4 3 2   ♥ A H B
 ♦ A 9 7 5   ♦ H 6 4 2
 ♣ H   ♣ A 10 5

West	Oost
2♥	2SA
?	

Gebruik 2SA om te vragen naar de kwaliteit van de zwakke twee. Ik adviseer om op 2SA singletons aan te geven. Dat is vaak de nuttigste informatie. Zonder singleton biedt u dan 3♥ met een minimum en 3SA met een maximum. Als west op dit spel een maximum aangeeft, zit oost al heel dicht bij slem. Een secce heer aangeven als singleton kan een verkeerd beeld van de kaart geven, maar 3SA met een 6-4 lijkt ook gek. Niet makkelijk, dus, dit spel.

Op spel 2 zal de zwakke twee (en het steunen door west) noord er niet van kunnen weerhouden 4♠ te bieden met zijn prachtige ♠AHV10976 ♥B ♦8 ♣H1052. Maar er zijn nog twee andere spellen waar

u met een vijandelijke zwakke te maken kunt krijgen. Ik bespreek ze hieronder.

Houd de verdediging tegen de zwakke twee zo eenvoudig mogelijk. Doublet is informatief, een volgbod belooft ongeveer openingskracht en met 15-18 evenwichtig met goede stop volgt u 2SA. Kijken of dat in de praktijk goed loopt:

Spel 1
 ♠ 8 4 2   ♠ A V
 ♥ H 7 2   ♥ V B 8 3
 ♦ A H 9 8   ♦ V 7 3
 ♣ A 9 6   ♣ V 4 3 2

West	Noord	Oost	Zuid
-	2♠	doublet	pas
3♠	pas	3SA	allen passen

West heeft veel maar is blij dat partner een schoppenstop heeft. Waar zou hij heen moeten als oost geen 3SA kan bieden?

Spel 13
 ♠ H V 4   ♠ A 9 3 2
 ♥ H 10 5 4   ♥ V 8 6
 ♦ A V B   ♦ 8 4
 ♣ 10 7 5   ♣ V 6 4 3

West	Noord	Oost	Zuid
-	2♦	pas	pas
2SA	pas	?	

Passen of bieden? Inviteren kan niet, de knoop moet u zelf doorhakken. Omdat west tot 18 punten kan hebben, lijkt het normaal om met oost te bieden. Zeker als er een 4-4-fit schoppen is, is de manche in de buurt. Maar pas is in paren helemaal niet gek, en hier waarschijnlijk winnend. Speel op zo'n 2SA-volgbod dezelfde antwoorden als u ook speelt na een 2SA-opening. Dat is wel zo makkelijk. Hier kan oost dus 3♣ bieden, als Stayman of Puppet Stayman (Niemeijer) afhankelijk van de afspraken. Er is geen fit, dus zal het bieden in 3SA eindigen.

Informatiedoublet met sterke handen – hoe verder?

Een informatiedoublet toont een opening met (voldoende) steun voor alle overige kleuren of een hand die te sterk is voor een volgbod. Bij de spellen van vanavond kwam driemaal (op de spellen 3, 15 en 22) een hand van dit tweede type voor.

Met handen die te sterk zijn voor een 1SA-volgbod gaat het bieden verder relatief eenvoudig. Op spel 15 heeft west ♠H953 ♥AB3 ♦HV76 ♣AV en opent zijn rechttegenstander 1♣. Een 1SA-volgbod toont 15-17(18), dus begint west met doublet. Na partners 1♦-bod biedt hij 1SA: 18-19(20). In vertallen zou oost misschien nog een invite doen, maar hier past hij rustig op 1SA. Omdat het spel enorm gunstig zit, is het mogelijk om negen slagen te maken.

Op de spellen 3 en 22 zien we een hand die te sterk is voor een gewoon volgbod. Tot een punt of zestien volgt u, met sterkere handen geeft u eerst een doublet. Hoe gaat het bieden dan verder?

♠ A H V 10 9
 ♥ A 10 8
 ♦ A 8
 ♣ 10 8 7

♠ 8 6 4 3
 ♥ V 9 5
 ♦ 10 9 6 3
 ♣ H 4

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	pas	pas
1♣	doublet	1♥	pas
2♣	2♠		

Met 2♠ geeft noord de sterke hand aan. Grofweg (16)17-20 punten, met minstens een vijfkaart schoppen. Het bod is sterk, maar niet forcing – partner mag passen. Hier zou zuid dat kunnen doen als hij ♣AV achter zich vrees, maar 3♠ is het normale bod. Noord kan immers een nog sterkere kaart hebben. Noord past nu op 3♠ omdat hij niets over heeft voor zijn bieden. De zeventien punten zijn al verteld en de verdeling is niets bijzonders.

♠ A 6 3   ♠ 9 8
 ♥ A H B 10 3 2   ♥ 9 7 6 5
 ♦ 6   ♦ V 5 2
 ♣ A B 7   ♣ H V 4 2

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1♦
doublet	1♠	pas?	2♦
2♥			

Als oost niet vrijwillig biedt op 1♠, toont west met 2♥ zijn sterke hand. Nu heeft oost genoeg om direct 4♥ te bieden. Een vierkaart fit met zeven punten is erg mooi.

In het voorbeeldbiedverloop biedt oost vrijwillig 2♥, dat zal west verrassen. Het is niet zo gek om dan een slemgong te doen. Tegenover ♠H8 ♥V9765 ♦7652 ♣H4 is het 6♥.

Is 2♥ een goed bod met de oosthand? Tegenover een normaal informatiedoublet zou partner best wel eens een driekaart harten kunnen hebben. Dan is het de vraag of 2♥ zo prettig speelt, kwetsbaar ga je liever niet down. Ik vind dat oost best wat mag doen met zeven punten. Maar doublet, om zowel harten als klaven in beeld te brengen, lijkt me beter dan 2♥. Speelt u dit doublet al als informatief?